

Kommunal rutine ved bekymring for at barn opplever vold og overgrep			
Tema	Ansatte skal oppdage og melde fra ved mistanke om at barn er i risiko eller utsettes for vold i nære relasjoner.	Laget av (dato-hvem)	Monica J. Bjerkreim og Mai Vaage, januar 2025
Gjelder for	Alle ansatte i Gjesdal kommune	Sist revidert (dato-hvem)	
		Godkjent av (dato-hvem)	Monica J. Bjerkreim, januar 2025
Hvorfor	Hver enkelt ansatt har en selvstendig plikt til å melde fra til barneverntjenesten ved mistanke om at barn utsettes for vold, alvorlig omsorgssvikt, lever med vold eller har alvorlige atferdsvansker.		
Lovhjemler	§ 13-2 i lov om barneverntjenester Avvergingsplikten		

GJESDAL KOMMUNES RUTINE BESKRIVER

1. Grunnleggende prinsipp om barns rettigheter
2. Bekymring for at et barn opplever vold, eller har økt risiko for å oppleve vold
3. Når det er en akuttsituasjon
4. Når barn forteller om vold i nære relasjoner
5. Når foresatte forteller om vold i familien
6. Når foresatte forteller at de tidligere har opplevd vold

1. GRUNNLEGGENDE PRINSIPP OM BARNES RETTIGHETER

Barnekonvensjonen gir barn egne rettigheter, og er en del av norsk lov. Alle barn har rett til vern mot vold og overgrep, og barn skal medvirke i saker som gjelder dem. Alle handlinger og beslutninger som angår et barn, skal gjøres til barnets beste. Ansatte i Gjesdal kommune skal sikre at barns rettigheter ivaretas i hele prosessen fra bekymring til handling.

2. NÅR DU ER BEKYMRET FOR AT ET BARN OPPLEVER VOLD, ELLER HAR ØKT RISIKO FOR Å OPPLEVE VOLD

1. Vurder bekymringen din	Hva har du sett eller hørt? Hva har vedkommende sagt eller gjort? Vær nøye med å skille hva som er fakta og hva som er egne vurderinger. Tilrettelegg for barnets medvirkning, snakk med barnet og sikre at barnets rettigheter ivaretas. Barnets medvirkning skal tilpasses barnets alder og modenhet.
2. Drøft bekymringen med leder	Momenter i drøftingen kan være: barnets egenskaper, forhold rundt barnet og foreldre, hjemmesituasjonen, voldens art, styrke og omfang.

Gjesdal kommunes rutine ved bekymring for at barn opplever vold i nære relasjoner

	For anonym drøfting/veiledning kan du kontakte barneverntjenesten på tlf. 51 61 43 50, politiet 02800 eller konsultasjonsteamet mot vold og seksuelle overgrep i Sandnes.
3. Informasjon til barnet	Informert barnet om beslutningen som tas når det gjelder videre oppfølging av situasjonen barnet er i. Ved motstand og utrygghet hos barnet, skal det brukes tilstrekkelig tid for å skape en trygg prosess.
4. Ikke informer foresatte	Ved mistanke om vold i nære relasjoner, skal ikke foresatte informeres. Foresatte skal heller ikke informeres dersom en beslutter at melding sendes barneverntjenesten. Det er viktig å ivareta barnets sikkerhet. Ved å informere foresatte om mistanken, kan vi risikere å utløse ny eller alvorligere vold, og barnet kan bli instruert til å ikke fortelle. Det er barneverntjenesten og evt. politiet som vurderer når og hvordan foresatte informeres. Melder bør ha dialog med barneverntjenesten for å avklare egen rolle og kontakt med familien fremover.
5. Meld fra til barneverntjenesten	Bekymring meldes til barneverntjenesten. Du kan ringe barneverntjenesten i Gjesdal tlf. 51 61 43 50 for å drøfte saken anonymt. I samtalen avklares det om det er en akuttsituasjon som håndteres umiddelbart, eller om det skal sendes ordinær skriftlig bekymringsmelding. Avklar med barneverntjenesten hva som blir din rolle videre, og hvilken informasjon som skal gis til barnet.

3. NÅR DET ER EN AKUTTSITUASJON

Når du er bekymret for at barnet akutt blir skadet, er det viktig å huske på avvergingsplikten (straffelovens § 196). Du kan avverge ved å varsle politi, barnevern eller på annen måte søke å forhindre at handlingen skjer. Om [Avvergingsplikten.](#)

Når du skal avverge vold eller overgrep, er det viktig å samarbeide med den det gjelder, enten det er et barn, en ungdom eller en voksen. Dialog og samarbeid må selvsagt tilpasses alder og modenhet, og vil kunne avhenge noe av hvor akutt situasjonen er. Det kan likevel være nyttig å ha som utgangspunkt at barn og voksne har samme behovet for informasjon, trygghet og kontroll over egen situasjon.

Kontaktinformasjon:

Barneverntjenesten i Gjesdal dagtid: 51 61 43 50
Barnevernvakten (kveld/natt/helg): 905 41 321
Politi: 02800

4. NÅR BARN FORTELLER OM VOLD I NÆRE RELASJONER

1. Ta imot barnets historie	Ta imot det barnet forteller på en trygg måte, og ivareta barnet best mulig. Gjenta det barnet har fortalt deg, og still oppklarende spørsmål.
2. Informasjon	Informert barnet om beslutningen som tas når det gjelder videre oppfølging av situasjonen barnet er i. Ved motstand og utrygghet hos barnet, skal det brukes tilstrekkelig tid for å skape en trygg prosess.
3. Meld fra til barneverntjenesten	Bekymringsmelding til barneverntjenesten . Du kan ringe barneverntjenesten i Gjesdal tlf. 51 61 43 50 for å drøfte saken anonymt. I samtalen avklares det om det er en akutsituasjon som håndteres umiddelbart, eller om det skal sendes ordinær skriftlig bekymringsmelding. Avklar med barneverntjenesten hva som blir din rolle videre, og hvilken informasjon som skal gis til barnet.

5. NÅR FORESATTE FORTELLER OM VOLD I FAMILIEN

Eksempel på informasjon fra foresatte

- Ansatte får i samtale kjennskap til at det utøves vold mot barn, eller at barn er vitne til vold i hjemmet.
- Foresatte svarer bekreftende på spørsmål om de slår barna, eller er fysiske på andre måter som skader barnet, eller når de forteller om oppdragermetoder som kan skade barnet emosjonelt.

Dette gjør du:

- Still oppklarende spørsmål for å sikre at du har oppfattet beskrivelsene riktig.
- Utforsk foreldrenes begrunnelser for volden/hvordan foreldrene forklarer volden.
- Snakk om at vold er skadelig for barn, at det ikke er lov, og at du har plikt til å melde fra. Få gjerne tak i foreldrenes refleksjoner om dette.
- Informer om at du vil drøfte saken med barneverntjenesten, og gjør gjerne dette sammen med foresatte.
- Vurder om det er behov for å sikre at barnet blir beskyttet mot ytterligere vold og akutt fare. Dette drøftes med barneverntjenesten.

6. NÅR FORESATTE FORTELLER AT DE TIDLIGERE HAR OPPLEVD VOLD

Foresatte som selv har blitt utsatt for vold, overgrep og krenkelser, kan bli spesielt utfordret i foreldrerollen. Hvis du som ansatt får kjennskap til at foresatte har slike erfaringer skal du gjøre følgende:

1. Snakk med foresatte om hvordan de opplever at dette påvirker dem som foreldre i dag/eller som kommende foreldre. Ha dialog rundt hva de synes er utfordrende, hvilke strategier de bruker i hverdagen, og hva de trenger hjelp til. Spør om barna har opplevd eller opplever vold.
2. Avklar om det er behov for oppfølging, drøft evt. med andre instanser. Bidra til at foresatte får hjelp ved behov.